

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Ιουνίου 2021

προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος στη Ρουμανία

(2021/C 304/24)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 7,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (2) Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) βασίζεται στον στόχο επίτευξης υγιών δημόσιων οικονομικών ως μέσου ενίσχυσης των συνθηκών για σταθερότητα τιμών και ισχυρή βιώσιμη ανάπτυξη, ικανή να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.
- (3) Μετά από σύσταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο αποφάσισε, στις 3 Απριλίου 2020, με την απόφαση (ΕΕ) 2020/509⁽¹⁾, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 6 της Συνθήκης, ότι υπήρχε υπερβολικό έλλειμα στη Ρουμανία και εξέδωσε σύσταση για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος το αργότερο μέχρι το 2022⁽²⁾ («σύσταση του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2020»), σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της Συνθήκης και το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου⁽³⁾.
- (4) Στις 20 Μαρτίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του ΣΣΑ. Η ρήτρα αυτή, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου⁽⁴⁾ και στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, διευκολύνει τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών σε περιόδους σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Στην εν λόγω ανακοίνωση, η Επιτροπή διατύπωσε την άποψη ότι, δεδομένης της σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας που προκύπτει από την πανδημία της COVID-19, πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του ΣΣΑ. Στις 23 Μαρτίου 2020, οι υπουργοί Οικονομικών των κρατών μελών συμφώνησαν με την εκτίμηση της Επιτροπής.
- (5) Στις 15 Σεπτεμβρίου 2020, η Ρουμανία υπέβαλε την έκθεσή της σχετικά με τα μέτρα που έλαβε ανταποκρινόμενη στη σύσταση του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2020. Στην εν λόγω έκθεση επισημαίνεται η σημαντική επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών της κατά τη διάρκεια του 2020, κυρίως λόγω της πανδημίας της COVID-19.
- (6) Στις 18 Νοεμβρίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για τη δημοσιονομική κατάσταση της Ρουμανίας. Υπό το πρίσμα της συνεχιζόμενης εξαιρετικής αβεβαιότητας που προκάλεσε η πανδημία της COVID-19 και των έκτακτων μακροοικονομικών και δημοσιονομικών επιπτώσεών της, η Επιτροπή έκρινε ότι, στη δεδομένη χρονική συγκυρία, δεν έπρεπε να ληφθεί καμία απόφαση για περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος που κινήθηκε για τη Ρουμανία. Ειδικότερα, η εξαιρετική αβεβαιότητα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον σχεδιασμό αξιόπιστης πορείας δημοσιονομικής πολιτικής, δεν επέτρεπε στην Επιτροπή να υποβάλει σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της Συνθήκης στο στάδιο εκείνο. Η Επιτροπή δήλωσε ότι θα επανεκτιμούσε τη

⁽¹⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2020/509 του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2020, σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στη Ρουμανία (ΕΕ L 110 της 8.4.2020, σ. 58).

⁽²⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2020, προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος στη Ρουμανία (ΕΕ C 116 της 8.4.2020, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1).

δημοσιονομική κατάσταση της Ρουμανίας την άνοιξη του 2021, με βάση τα απολογιστικά στοιχεία του 2020, τον προϋπολογισμό του 2021 και τις εαρινές οικονομικές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής και ότι, κατά περίπτωση, θα πρότεινε νέα μέτρα στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη εφαρμογή της γενικής ρήτρας διαφυγής του ΣΣΑ το 2021.

- (7) Στις 3 Μαρτίου 2021, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία παρείχε περαιτέρω πολιτικό προσανατολισμό με σκοπό να διευκολυνθεί, αφενός, ο συντονισμός των δημοσιονομικών πολιτικών και, αφετέρου, η προετοιμασία των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης των κρατών μελών. Στην εν λόγω ανακοίνωση, η Επιτροπή διατύπωσε την άποψη της ότι η απόφαση όσον αφορά την απενεργοποίηση ή τη συνέχιση της εφαρμογής της γενικής ρήτρας διαφυγής του ΣΣΑ θα πρέπει να περιλαμβάνει συνολική αξιολόγηση της κατάστασης της οικονομίας, με βασικό ποσοτικό κριτήριο το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας στην Ένωση ή στη ζώνη του ευρώ σε σύγκριση με τα προ κρίσης επίπεδα (τέλος του 2019). Στις 2 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Συντονισμός των οικονομικών πολιτικών το 2021: αντιμετώπιση της πανδημίας της COVID-19, στήριξη της ανάκαμψης και εκσυγχρονισμός της οικονομίας μας». Σύμφωνα με την εν λόγω ανακοίνωση, η γενική ρήτρα διαφυγής του ΣΣΑ θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται το 2022 και αναμένεται να απενεργοποιηθεί από το 2023.
- (8) Σύμφωνα με επικαιροποίηση του «Debt Sustainability Monitor 2020» της Επιτροπής, με την οποία λαμβάνονται υπόψη οι εαρινές οικονομικές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, παραμένουν υψηλοί οι μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι κίνδυνοι δημοσιονομικής βιωσιμότητας της Ρουμανίας. Οι κίνδυνοι αυτοί πρέπει να αντιμετωπιστούν με ένα κατάλληλο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πρόγραμμα το οποίο να υποστηρίζεται από διαρθρωτικά μέτρα.
- (9) Υπό το πρίσμα της σοβαρής συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας που συνδέεται με την πανδημία της COVID-19 και της σχετικής ανάγκης για δημοσιονομικές πολιτικές που στηρίζουν την ανάκαμψη το 2021 και το 2022, η σύσταση του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2020, δεν αποτελεί πλέον κατάλληλη βάση για τις κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για τη Ρουμανία.
- (10) Δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 5 τελευταία περίοδος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, σε περίπτωση σοβαρής ύφεσης της οικονομικής δραστηριότητας στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση συνολικά, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει, με σύσταση της Επιτροπής, να εκδώσει αναθεωρημένη σύσταση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της Συνθήκης, με την προϋπόθεση ότι κάτι τέτοιο δεν θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών μεσοπρόθεσμα.
- (11) Σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της Συνθήκης και το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, το Συμβούλιο υποχρεούται να απευθύνει σύσταση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, θέτοντας προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Στην εν λόγω σύσταση καθορίζεται μέγιστη προθεσμία έξι μηνών προκειμένου το συγκεκριμένο κράτος μέλος να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Όταν αυτό δικαιολογείται από τη σοβαρότητα της κατάστασης, η προθεσμία για ανάληψη αποτελεσματικής δράσης μπορεί να μειωθεί σε τρεις μήνες. Επιπλέον, στη σύστασή του για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, το Συμβούλιο καλεί το κράτος μέλος να επιτύχει ετήσιους δημοσιονομικούς στόχους, οι οποίοι, με βάση τις προβλέψεις στις οποίες βασίζεται η εν λόγω σύσταση, συνεπάγονται μια ελάχιστη ετήσια βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου, ήτοι του κυκλικά προσαρμοσμένου ισοζυγίου, κατά τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ, ως ποσοστό αναφοράς, χωρίς να υπολογίζονται τα έκτακτα και προσωρινά μέτρα.
- (12) Το πραγματικό ΑΕΠ στη Ρουμανία συρρικνώθηκε κατά 3,9 % το 2020. Σύμφωνα με τις εαρινές οικονομικές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται ότι θα αυξηθεί σε 5,1 % το 2021 και σε 4,9 % το 2022. Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να ανακάμψει καθώς προχωρά ο εμβολιασμός των πολιτών και καθώς αίρονται σταδιακά τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης, ενώ η αύξηση των μισθών αναμένεται επίσης να παραμείνει ισχυρή. Η σταδιακή υλοποίηση έργων στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου^(*) αναμένεται να δώσει νέα ώθηση στην αύξηση των επενδύσεων. Η συμβολή των καθαρών εξαγωγών, δηλαδή των εξαγωγών μείον τις εισαγωγές, αναμένεται να παραμείνει αρνητική εντός του χρονικού ορίζοντα των προβλέψεων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι εισαγωγές αναμένεται να ενισχυθούν χάρη στην ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης και στις αυξανόμενες επενδύσεις. Οι εξαγωγές αναμένεται να στηριχθούν από την ανάκαμψη της εξωτερικής ζήτησης. Ωστόσο, θα παραμείνουν λιγότερο δυναμικές σε σύγκριση με τις εισαγωγές. Οι προοπτικές ανάπτυξης υπόκεινται σε ισορροπημένους κινδύνους. Αφενός, μια αξιόπιστη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική μπορεί να συμβάλει στην εξάλειψη των ανησυχιών σχετικά με τη δημοσιονομική βιωσιμότητα, ιδίως όταν συνδυάζεται με φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας). Αυτό θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών της Ρουμανίας, στον μετριασμό των κινδύνων για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και στη βιώσιμη ανάπτυξη, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος. Αφετέρου, η αβεβαιότητα όσον αφορά τη χάραξη δημόσιας πολιτικής και οι καθυστερήσεις ή ανεπάρκειες στην εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο κλίμα εμπιστοσύνης.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

- (13) Στις 2 Μαρτίου 2021, το ρουμανικό κοινοβούλιο ενέκρινε τον προϋπολογισμό και τη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική της Ρουμανίας για το 2021. Η εν λόγω δημοσιονομική στρατηγική, καθώς και οι πληροφορίες σχετικά με τη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη και τα δάνεια στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 («μηχανισμός»), λήφθηκαν υπόψη στο πρόγραμμα σύγκλισης της Ρουμανίας για το 2021 («πρόγραμμα σύγκλισης»), το οποίο υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 5 Μαΐου 2021. Ξεκινώντας με έλλειμμα γενικής κυβέρνησης ύψους 9,2 % του ΑΕΠ το 2020, το πρόγραμμα σύγκλισης στοχεύει σε έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης χαμηλότερο του 3 % του ΑΕΠ μέχρι το 2024. Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια: 8,0 % του ΑΕΠ το 2021, 6,2 % του ΑΕΠ το 2022, 4,4 % του ΑΕΠ το 2023 και 2,9 % του ΑΕΠ το 2024. Η δημοσιονομική προσαρμογή που προβλέπεται στο πρόγραμμα σύγκλισης βασίζεται κυρίως στις δαπάνες. Ο έλεγχος των δαπανών (μείωση ως ποσοστό του ΑΕΠ) προβλέπεται ιδίως για τους μισθούς του δημόσιου τομέα (μείωση κατά 1,4 εκατοστιαίες μονάδες μεταξύ 2022 και 2024) και για τις κοινωνικές μεταβιβάσεις (μείωση κατά 0,9 εκατοστιαίες μονάδες μεταξύ 2022 και 2024).
- (14) Σύμφωνα με τις εαρινές οικονομικές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, οι οποίες καλύπτουν την περίοδο μέχρι το 2024, προβλέπεται έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ύψους 8,0 % του ΑΕΠ το 2021, 7,1 % του ΑΕΠ το 2022 και 6,8 % του ΑΕΠ το 2023 και το 2024. Στις εν λόγω προβλέψεις λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη και δάνεια από τον μηχανισμό, όπως παρουσιάζονται στο πρόγραμμα σύγκλισης και σε πρόσθετες πληροφορίες που υπέβαλε η Ρουμανία. Η μείωση του γενικού ονομαστικού δημοσιονομικού ελλείμματος που προβλέπει η Επιτροπή οφείλεται κυρίως στη σταδιακή λήξη των μέτρων έκτακτης ανάγκης που θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας της COVID-19, στην αύξηση των εσόδων λόγω της προβλεπόμενης οικονομικής ανάκαμψης και στον πρόσθετο θετικό αντίκτυπο των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από τον μηχανισμό. Επιπλέον, η ρουμανική κυβέρνηση αποφάσισε το πάγωμα των μισθών του δημόσιου τομέα για το 2021 και το 2022, την αναστολή των αυξήσεων συντάξεων για το 2021 και τη μέτρια αύξηση των συντάξεων για το 2022, μέτρα που συμβάλλουν στη βελτίωση των προοπτικών σε σύγκριση με τις φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις 2020 της Επιτροπής. Τα εν λόγω μέτρα έχουν ήδη θεσπιστεί. Επιπλέον, η ρουμανική κυβέρνηση προτίθεται να θεσπίσει νέα συνταξιοδοτική νομοθεσία, με την οποία θα παραμείνουν σε γενικές γραμμές σταθερές οι συνταξιοδοτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ. Η προβλεπόμενη αύξηση του ελλείμματος στις εαρινές οικονομικές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, σε σύγκριση με το πρόγραμμα σύγκλισης, απορρέει από το γεγονός ότι η προγραμματισμένη εξυγίανση δεν υποστηρίζεται πλήρως από μέτρα που έχουν θεσπιστεί ή από μέτρα που έχουν εξαγγελθεί μέχρι τώρα με αξιόπιστο τρόπο και, συνεπώς, δεν μπορούσε να ληφθεί υπόψη στις εν λόγω προβλέψεις. Η Επιτροπή προβλέπει ότι το διαρθρωτικό έλλειμμα θα βελτιωθεί κατά 0,7 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2021 και κατά 0,5 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2022 και ότι θα επιδεινωθεί κατά 0,1 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2023 και κατά 0,4 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2024.
- (15) Το χρέος της γενικής κυβέρνησης ανήλθε σε 34,7 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2018, σε 35,3 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2019 και σε 47,3 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2020. Σύμφωνα με τις εαρινές οικονομικές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, αναμένεται να αυξηθεί σε 49,7 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2021, σε 52,7 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 και σε 59,5 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2024, προσεγγίζοντας έτσι για πρώτη φορά την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη ελλείπει διορθωτικών μέτρων πέραν εκείνων που ήδη θεσπίστηκαν ή ανακοινώθηκαν με αξιόπιστο τρόπο.
- (16) Η ανάλυση της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του χρέους, η οποία επικαιροποιήθηκε μετά τις εαρινές οικονομικές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, επιβεβαιώνει ότι οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα είναι, μεσοπρόθεσμα, υψηλοί. Σύμφωνα με προβολή δεκαετίας υπό το βασικό σενάριο, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ θα συνεχίσει να αυξάνεται κατά την περίοδο της προβολής και θα φθάσει σε σχεδόν 90 % του ΑΕΠ. Οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του χρέους οφείλονται στα μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα, στο κόστος της γήρανσης του πληθυσμού και στην ευαισθησία της πορείας του χρέους έναντι μακροδημοσιονομικών κλυδωνισμών. Οι αυξήσεις των συντάξεων, που θεσπίστηκαν το καλοκαίρι του 2019 και αναβλήθηκαν προσωρινά έως τα τέλη του 2022, αποτελούν την κυριότερη πηγή κινδύνων για τη βιωσιμότητα του χρέους. Η διάρθρωση του χρέους, η οποία χαρακτηρίζεται από υψηλό μερίδιο χρέους σε ξένο νόμισμα και σημαντικό μερίδιο του χρέους διακρατούμενο από μη κατοίκους, αυξάνει ακόμα περισσότερο τους κινδύνους για τη βιωσιμότητα του χρέους, παρότι οι παρεμβάσεις της Εθνικής Τράπεζας της Ρουμανίας στη δευτερογενή αγορά συνέβαλαν στη διατήρηση του κόστους του κρατικού δανεισμού σε ευνοϊκά επίπεδα κατά το 2020. Επιπλέον, υπάρχουν κίνδυνοι που συνδέονται με ενδεχόμενες υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κρατικές εγγυήσεις (ύψους 1,4 % του ΑΕΠ) που χορηγήθηκαν σε επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενους κατά τη διάρκεια της κρίσης της COVID-19. Οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες προβλέπεται να αυξηθούν. Αντίθετα, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις στο πλαίσιο του NextGenerationEU, εάν εφαρμοστούν αποτελεσματικά, αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στην αύξηση του ΑΕΠ κατά τα επόμενα έτη, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη βιωσιμότητα του χρέους.
- (17) Δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, η διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος πρέπει να ολοκληρώνεται εντός του έτους που ακολουθεί εκείνο κατά το οποίο διαπιστώθηκε το υπερβολικό έλλειμμα, εκτός εάν συντρέχουν ειδικές περιστάσεις. Η πορεία προσαρμογής θα πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής και δημοσιονομικής θέσης του οικείου κράτους μέλους.
- (18) Στην παρούσα περίπτωση, τέτοιες ειδικές περιστάσεις υπάρχουν στη Ρουμανία. Για την παραχώρηση ενός επιπλέον έτους στη Ρουμανία, η οποία θα ήταν σύμφωνη με τον κανόνα που θεσπίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, θα ήταν απαραίτητη μία πολύ απότομη δημοσιονομική προσαρμογή και θα είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές απώλειες στην παραγωγή, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο την οικονομική ανάκαμψη μετά την πανδημία της COVID-19. Μια

πορεία προσαρμογής με προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2024, αν και θα εξακολουθούσε να καθιστά απαραίτητες σημαντικές ετήσιες προσαρμογές, θα συνεπαγόταν μια πιο σταδιακή προσπάθεια και θα επιτύχανε μια ικανοποιητική ισορροπία μεταξύ δημοσιονομικής εξυγίανσης και στήριξης της οικονομικής ανάκαμψης. Στη νέα πορεία προσαρμογής λαμβάνεται επίσης υπόψη η μεταβληθείσα δημοσιονομική κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών εξελίξεων κατά το 2020 και της νέας δημοσιονομικής στρατηγικής που θέσπισε η ρουμανική κυβέρνηση. Οι μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βελτιώνουν τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, θα μπορούσαν να παίξουν καθοριστικό ρόλο για τη διασφάλιση της σταθερής διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, και σύμφωνα με τους προανατολισμούς της δημοσιονομικής πολιτικής που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2021, ο καθορισμός προθεσμίας για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2024 είναι δικαιολογημένος.

- (19) Μια αξιόπιστη και βιώσιμη πορεία προσαρμογής εντός της εν λόγω προθεσμίας θα απαιτούσε από τη Ρουμανία να επιτύχει στόχο για το ονομαστικό έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ύψους 8,0 % του ΑΕΠ το 2021, 6,2 % του ΑΕΠ το 2022, 4,4 % του ΑΕΠ το 2023 και 2,9 % του ΑΕΠ το 2024, σύμφωνα με τους στόχους της ίδιας της κυβέρνησης. Ο εν λόγω στόχος συνάδει, με βάση τις εαρινές οικονομικές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2021, με ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών ύψους 3,4 % το 2021, 1,3 % το 2022, 0,9 % το 2023 και 0,0 % το 2024⁽⁶⁾. Ο εν λόγω ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών θα είναι ο βασικός δείκτης που θα χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της δημοσιονομικής προσπάθειας, σε περίπτωση που χρειάζεται προσεκτική ανάλυση. Η αντίστοιχη ετήσια δημοσιονομική προσαρμογή στο διαρθρωτικό ισοζύγιο είναι 0,7 % του ΑΕΠ το 2021, 1,8 % του ΑΕΠ το 2022, 1,7 % του ΑΕΠ το 2023 και 1,5 % του ΑΕΠ το 2024.
- (20) Για να αξιολογηθεί ο δυνητικός αντίκτυπος της συνολικής δημοσιονομικής πολιτικής στην παραγωγή, στην παρούσα συγκυρία, οι σημαντικές πληρωμές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης (στο πλαίσιο του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης) θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο σχετικό σύνολο των δαπανών, ως μέτρο του δημοσιονομικού προανατολισμού⁽⁷⁾. Σε αυτήν τη βάση, τα κονδύλια της Ένωσης αναμένεται να έχουν σημαντικό θετικό αντίκτυπο στη ρουμανική οικονομία κατά τα επόμενα έτη. Ειδικότερα, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις που υποστηρίζονται από τον μηχανισμό προσφέρουν τη δυνατότητα στη Ρουμανία να βελτιώσει μεσοπρόθεσμα την υποκείμενη δημοσιονομική της θέση, στηρίζοντας παράλληλα την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- (21) Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης θα πρέπει να εξασφαλίζουν μόνιμη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος και να στοχεύουν παράλληλα στη βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών και στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας. Οι δημοσιονομικές και οι γενικότερες οικονομικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων του συνταξιοδοτικού συστήματος, της φορολογικής διοίκησης, των μισθών του δημόσιου τομέα και της διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων, θα πρέπει να στηρίζουν και να καταστήσουν βιώσιμη την προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης.
- (22) Από το 2016, η Ρουμανία έχει παρεκκλίνει συστηματικά και κατ'επανάληψη από τους εθνικούς δημοσιονομικούς κανόνες και από το χρονοδιάγραμμα για την έγκριση της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής, που κατοχυρώνονται στο εθνικό δημοσιονομικό πλαίσιο. Μελλοντικά, η δημοσιονομική προσαρμογή της Ρουμανίας θα υποστηριχθεί από την πλήρη εφαρμογή του εθνικού δημοσιονομικού πλαισίου,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Η Ρουμανία οφείλει να θέσει τέλος στην κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος το αργότερο έως το 2024.
2. Η Ρουμανία θα πρέπει να επιτύχει στόχο για ονομαστικό έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ύψους 8,0 % του ΑΕΠ το 2021, 6,2 % του ΑΕΠ το 2022, 4,4 % του ΑΕΠ το 2023 και 2,9 % του ΑΕΠ το 2024, ο οποίος συνάδει με ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών ύψους 3,4 % το 2021, 1,3 % το 2022, 0,9 % το 2023 και 0,0 % το 2024. Τα ποσοστά αυτά αντιστοιχούν σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,7 % του ΑΕΠ το 2021, 1,8 % του ΑΕΠ το 2022, 1,7 % του ΑΕΠ το 2023 και 1,5 % του ΑΕΠ το 2024.
3. Η Ρουμανία θα πρέπει να εφαρμόσει πλήρως τα μέτρα που εγκρίθηκαν ήδη για το 2021. Η Ρουμανία θα πρέπει να καθορίσει και να εφαρμόσει τα συμπληρωματικά μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη της διόρθωσης του υπερβολικού της ελλείμματος έως το 2024. Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης θα πρέπει να εξασφαλίζουν βιώσιμη διόρθωση με ευνοϊκό για την ανάπτυξη τρόπο. Τυχόν έκτακτα έσοδα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης.

⁽⁶⁾ Οι καθарές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικός χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε περίοδο τεσσάρων ετών. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές διά νόμου. Τα έκτακτα μέτρα τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών συμψηφίζονται.

⁽⁷⁾ Ο συνολικός δημοσιονομικός προανατολισμός μετράται συγκρίνοντας τη μεταβολή των πρωτογενών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, αλλά συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από τον μηχανισμό και άλλη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση) με τον μέσο δεκαετή ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης. Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή δεν περιλαμβάνει τον αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας οι οποίες μπορούν να τονώσουν τη δυνητική οικονομική ανάπτυξη της Ρουμανίας. Το αρνητικό πρόσημο του δείκτη αντιστοιχεί σε υπέρβαση της αύξησης των πρωτογενών δαπανών σε σύγκριση με τη μεσοπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, το οποίο υποδηλώνει επεκτατική δημοσιονομική πολιτική.

4. Το Συμβούλιο θέτει την προθεσμία της 15ης Οκτωβρίου 2021 για να λάβει η Ρουμανία αποτελεσματικά μέτρα και, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη στρατηγική εξυγίανσης που προβλέπεται για την επίτευξη των στόχων. Στη συνέχεια, η Ρουμανία θα πρέπει να υποβάλλει έκθεση για την πρόοδο που συντελείται ως προς την εφαρμογή της παρούσας σύστασης τουλάχιστον ανά εξάμηνο, έως την πλήρη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Επιπλέον, η Ρουμανία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή του εθνικού της δημοσιονομικού πλαισίου. Για να εξασφαλιστεί η επιτυχία της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής, θα είναι επίσης σημαντικό η δημοσιονομική εξυγίανση να υποστηριχθεί με ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις.

Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στη Ρουμανία.

Λουξεμβούργο, 18 Ιουνίου 2021.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. LEÃO
